

ی. ن. ک ریکخراویکی سۆشیالیست و دیموکراته نهک سۆشیال دیموکرات ... خالید عهلی فهروج

سوید

کۆمهڵگای مرقفایهتی له پیناوی ریکخستنی کاروباری رۆژانهیدا به چهندی قوناغ گهیشنۆته ئهم ئاسته ی ئیستا که له ئهجمای چهندی مملانیی و شهر و ئاشتییدا به دهست هاتوه، رووداوهکانی ئه قوناغانهش کرانهته بابهت بۆ گهیاندنی پهیامیک که بکریته پهند و ئامۆزگاری بۆ نهوهی داهاوو و بهتایبهتی خواستی سهرکهوتوهکان لهم بوارهدا زیاتر رهنگی داوهتهوه و دهکری بلیین ئه و پهند و ئامۆزگاریانه زیاتر له وانهوه بۆمان ماوهتهوه که سهرکهوتنیان به دهست هیناوه، ئایا به سهر سروشندا بووبیت یان به سهر کۆمهڵیکێ تردا، ئهم رووداوانهشیان ناو ناوه میژوو و ئه و ریبازهی که پینیدا رۆیشتون کرارهته تیوریکی سیاسی بۆ کۆمهڵگاکه یان که وهک ئه زمونیک له دهرهوهی کۆمهڵگای خۆشیاندا ناوی داوهتهوه و به پین گونجاندن به کار هینراوه یان لپی دوور کهوتونهتهوه.

ئهمهیش مهرج نیه تهنها له لاسایی کردنهوهی سهرکهوتوهکانهوه بیت. به لکو دووباره نه بوونهوهی ههله ی ژیر کهوتوهکانیش رزگار له ژیر کهوتن.

زۆر به ئاشکرا ههست بهوه دهکین که بههۆی جیاوازی نیوان کۆمهڵگاکان و پيشکهن و دواکهوتنی کۆمهڵیک له کۆمهڵیکێ تر ئه و پهند و ئامۆزگاریبانهش له شوینیکهوه بۆ شوینیکێ تر و له کاتیکهوه بۆ کاتیکێ تر جیاوازه، بهلام درهوشانهوهی زیاتر له لاپه رهکانی میژوودا بۆ سهرکهوتوهکانه که زیاتر سهرنج راکیش و زۆر له کۆمهڵگاکان و له پیناوی درهوشانهوهی خویاندا ههول لاسایی کردنهوهی ئه و سهرکهوتوهکانه یان داوه.

ئیمه ی کوردیش زۆر و کهم ئه و ههنگاوه مان ناوه و بۆ رۆژیک گهراوین که بتوانین ههوا ی بالی خۆمان بدهین. هه ر له بهر ئه وه روومان کردۆته ئه ستیره ی درهوشاوه، و ریبازی ئه و درهوشاندنه وه په شمان کۆپی کردوو و لاساییمان کردۆته وه، له وهیشدا هه ندیکمان به هه له گۆرپومانه بۆ سه ر خواستهکانی خۆمان و تهنها رووکیش و روالهت به لامانه وه گرنگ بووه.

واته ئه و هۆکارانه نهک تهنها میژوو کردی ناو کۆمهڵگاکه ی خۆمان نه بووه به لکو بی ناوه رووکیش بووه. له ناو ئه ندیمان و لایه نگرانی ی. ن. ک شدا هه میشه باس له پيشکهن و توخوازی و ههنگاو به ره و پيشه وه نان کراوه، له راستیشدا به هۆی بوونی پاکانه ی گونجاو توانراوه زۆرتین ریزه ی خوینده واران و رۆشنبیران له خۆمان کۆبکه ی نه وه، به لام له م رۆژگاره ی ئیستادا جوړیک له که مته رخمه ی وای کردوو که ئه ندامانی خواره وه به ته وای له په ی ره و و پرۆگرامه که ی خویان تی نه گهن، ئه مهش جوړیکه له و کیشانه ی که تووشمان هاتوو و ئه گه ر سه رنج بدهین بۆمان دهرده که ویت ئه و خواسته ی درهوشاندنه وه چه ند کاریگه ر بووه له سه رمان.

له لاپه ره ی به که م و بهندی دووه می په ی ره ی ناوخۆدا هاتوو که به کیتی نیشتمانی ی کوردستان ریکخراویکی سیاسی سۆشیالیست و دیموکراته.

کهچی زۆرینهی ئەندامان له گفتوگۆ کردن لهگهڵایاندا وای دادهئین که ی. ن. ک ریکخراویکی سۆشیالیدیموکراته که زۆر جیاوازه له ناوهروکی پهیرهوی ناوخۆ (جگه له بهرپزانی سهرکردایهتی که بۆ ئەم مهبهسته پرسیارم له ههندیکیان کردوو). .

جاران کاتیگ باس له پارتی پێشپهرو دهکرا راستهوخۆ نیگاری ی. ن. ک مان له ههستی خۆماندا دهکیشا و دهشمانزانی کام ریکخراو و کام خواستهی ههیه، یهکهه ریکخراو بووین که مافی بریاردانی چارهی خۆنوسینمان هینایه ناو خهباتی گهلهکهمانهوه، و یهکهه ریکخراویش بووین که سکرتهیرهکهمان باسی فیدرالیزی کرد و له چهندین ههنگاوی تردا یهکهه ریکخراو بووین، بهلام تهنها ئهوه بهس نییه که شانازی به میژوووه بهکین.

خهبات بهردهوامه و ئیستاش سنگمان بهرزه ئیتر بۆچی کهمهترخهه بین؟
کهی یهکیتی نیشتمانیی کوردستان رایگه یاندوو که ریکخراویکی سۆشیالیدیموکراته؟
ئایا مهبهست لهه دهبرینه چییه لای ههندیگ له ئەندامان؟

ئایا تهنها نهبوونی هۆشیاری ریکخراوهیی ئهوه ئەندامانهیه؟ ئایا دهکرێ پهیرهوی ناوخۆیان دهست نهکهوێت تا بیخۆیننهوه؟ یان تهنها ئهوه خواستهیه که دهیانهوێت وهک کۆپی کردنی وولاتانی ئه وروپی ناوی سۆشیالیدیموکرات له ریکخراوهکهی خۆیان بنین... ئەگه ههیهکهیگ لهه هۆیان بهکینه هۆکار دهبنین که بهراستی کیشهیه، جارن لهلای ههموو شانوه کهرتیکدا پهیرهوی ناوخۆ ئەگه به چاپکراوی نهبوایه بهدهست نوس دهنوسرایهوه، ئهی بۆ ئیستا چنگ نهکهوێت؟ یان تهنها لهبهر ئهوهی که ی. ن. ک بووته هیژیکی گهورهی دهسهلات ئیتر پهیرهویهکهشی دهماو دهه بگۆیزریتهوه؟ لیروه دهبنین که کاتیگ باس دیته سهه سۆشیالیدیموکرات جوړهها پرسیار دیته ناوهوه.

ههرویه به گرنگ زانی که زهنگیگ لی بدهم بۆ ئەم بابته و بیئالۆزینم، که رهنگ بیته هیج نهبیته چه نه ئەندامیگ بهردهستی بهکویت و بزانیته که ی. ن. ک ریکخراویکی سۆشیالیدیموکرات نییه، هیواداریشم هاوڕیانی تریش بهشداری بهکن و بهپیی توانا لهسههه بدوین.

راسته ی. ن. ک ئەندامه له ریکخراوی سۆشیال ئینته رناسیونالیستی جیهانی و له ههموو ههولیکیشدا یه بۆ به پشتیوانی کردنی ههموو ریکخراوه سۆشیالیدیموکراتهکانی ئه وروپا، بهلام ههولێ به پشتیوان کردنی ههموو ریکخراویکی پێشکهوتنخوازی تریشمان داوه و ئهوهش له بهرزوهندی گهه و نیشتمانهکهماندا یه، بهلام با خۆمان بناسین پێش ئهوهی کۆپی ناوی سههههوتوووهکان بهکین بۆ خۆمان که ئییه خۆشمان وهک ی. ن. ک خۆمان به سههههوتوووه دهزانین.

کاتیگ له پهیرهوی ناوخۆدا باس لهوه دهکهین که ی. ن. ک ریکخراویکی سیاسی سۆشیالیست و دیموکراته مهبهستیکی ئاشکرا و ئامانجیی روومان ههیه که ریکخراوهکهمان لهپیناوی پێشکهوتنی کۆمهلگای کوردستاندا و به ئامانجی یهکسانی و پرگار کردنی تاکی کۆمهه له ههموو کۆت و بهندیگ و نهمانی ئازارهکانی ههول دههات له ستراتیژییهتیکی سۆشیالیستییهوه بهههستیکی نهتهوهیییهوه ههنگاو بهرهه و کۆمهلگایهکی دیموکراتی بنیته که له پرگاری نیشتیمانییهوه دهست پێدهکات و به خواستیکی مۆدییرانهوه نویکاری له بنههه کۆمهلگاکهماندا بکات، بهمهش پێشکهوتنخوازیهتی ریکخراوهکهمان و گونجاندنی لهگهه قۆناغی ئیستای کوردستاندا به ئاشکرا دهردهخهین.

کاتیگیش باس له ریکخراویکی سۆشیالیدیموکرات دهکریت وهک ئهوهی که له سوید یان له ئەلهمانیادا ههیه، راستهخۆ ههستی جیگیر بوونی یهکسانی هیزی کار و مافی تاگ و کۆمهلگایهکی بههیژ دهنهخشینین که توانای ئابووری ئهوه وولاتانه و قۆناغهکانی شوپشه گههه و گورهکانیان له بواری پێشهسازیدا وای کردوو که داواکارییهکانی کۆمهلگاکهیان له روانگهیهکی جیاوازهوه بنوارنه چارهسهه

و کیشهکانیان که له گهڵ نيمه دا زور جياوازه، دهکری سۆشیاڵدیموکراتهکان له سوید وهک ههنگاوێکی سههرکهوتوو به میژووی خۆیاندا بنازن، ههر بههۆی ئهو گونجاندنهی پێبازی ئه مانه وه ئیستا له پهلهماندا ههر بهناو یهك پارت ههیه که ناوی سۆشیاڵدیموکرات بیته دهنه له راستیدا چواری تریش هه مان بیروبوچونیان ههیه له سههر کۆمه لگاکه یان که ئه وهش به گونجاوترین چاره سهری داده نین بۆ کیشهی کۆمه لگاکه یان که زۆرینهی خواسته کان و کیشهکان نه قابه یی یه و مافی تاك و ئاشتی خوازی و گفتوگو و زور له کیشهی رۆژانهی تر که هه مووی له کۆمه لگایه کی پێشکه وتووی دیموکراتی پیشه سازیدا ده خوازی و ههنگاوهکانیان شانبه شانی ئابووری کۆمه لگایه کی پیشه سازی قوناغ ده بریته که ئیمه ی کورد زورمان ماوه بگه یینه ئهو قوناغه که له پیناوی چاککردنی هیزی کاردا جوړیک له و سیستمه مه بخوازی و هیزی دهستی کار و امان لیکات که بۆ بهرزکردنه وهی ئابووریه که یان ئاستی خۆشگوزهرانیان بگه یینه ئامانجی پارت و ریکخواهه کانمان.

به لام به خۆشحالییه وه ده لێین ی. ن. ک وهک ریکخواویکی نه ته وه یی و له پینا و قوناغی ئیستای کۆمه لگاکه ماندا که رزگاری نیشتمانییه له پێشی هه موو ریکخواهه کانی تره وه یه چ له پرووی ستراتیژ و چ له پرووی پراکتیزه کردنه وه که ئه گه ر به پێی ئهو نه خشانه ههنگا و بنیین ته نها سههرکهوتن ده بینین. تی بینیه کی تر ئه گه ر بیدرکینین، ئه وه یه که دهسته واژه ی ریکخواویکی سۆشیا لیست و دیموکراته که میك ئالوژی تیا به بۆ خوینهر و ئه وه ی که به ته واوی لێی تی نه گات ناتوانیت لیکیان جیا بکاته وه که له راستیدا دوو ووشه ی له یهك ستراتیژدا کۆکردۆته وه که ئه ویش پراو پر یه کسان ی خواز ده گه یه نیت، که ده کریته له کۆنگره ی داها توودا گۆرانکاری به سه ردا بیته.

یه کسان ی خوازی و وهک نه ته وه، بۆ به ده ست هیانی مافی بریار دانی چاره نووس که مافی جیا بوونه وهش ده گریته وه ههروهک چۆن یه کگرتنی خۆویستی راگه یه نراوه و له و پرووه یه کسانین له گه ل گه لانی تر دا. یه کسان ی خوازی و وهک کۆمه لگا، که هه رچی کلتوور و ئایین و پرپوره سمیک ی ناوچه گه ریش هه یه هه مان ئه رک و مافیان هه یه به بی جیاوازی له وانی تر.

یه کسان ی خوازی و وهک تاکی کۆمه ل، که هه موو تاکیك ماف و ئه رک ی هه بیته له ناو ده سه لات و ده ره وه ی ده سه لاتدا به راسته وخۆ یان ناراسته وخۆ، ئه مهش ئه وه ده گه یه نیت که هه موو تاکیك چۆن له به رده م دادگادا یه کسانه (که ئه رکه کانی به جی به ی نیت چ دادگای ده سه لات بیته که سزادان و پاداشت کردنی ئه رک و مافه نوسراوه کانه له ده ستوردا یان دادگای کۆمه لگا که به شیکه له سه رشور کردن و شانازی کردن به کاری خێله کی و کولتوری و ئایینی یه وه که خۆی له خۆیدا به ستنه وه ی تاکه به ئه رک یکی سه پینراوه وه له لایه ن کۆمه لگا وه، که به رزگار کردنی تاك ئه و ئه رکه ناهیلیت و نازاد ده بیته له کلتور و مه رجی سه پینراو) به هه مان شیوه له خویندن و بواری کارکردن و نیشته جی کردن و گیان و مال پاراستندا هه یچ سنو ریک به ده وری هه یچ که سی کدا نه کی شریته هه ر کهس به پێی توانا به ئه رک ی گونجا وهستی واته که سی گونجا و بۆ شوینی گونجا و، له م روانگه یه وه ده توانین بلێین ی. ن. ک ریکخواویکی مۆدی رنی یه کسان ی خوازی یه.

khaledfaraj@hotmail.com